

tringer, som fremkom fra en anden Rigsdagsmand. Jeg skal navnlig i den Henseende fremhæve det Svar, der af mig blev givet til den ærede Rigsdagsmand for Thisted (Lund), der jo vistnok nærmest havde Kjøbstadernes Stilling for Die, og hvor jeg udtalte mig om det af ham fremhævede Ønske om visse Forandringer i Ordningen af Forholdet med Hensyn til den kommunale Styrelse af Kjøbstadterne ogsaa i Retning af, hvad der fra Kjøbstadkommissionens Side var udtalt. Jeg kunde, som jeg tror, svare aldeles fyldestgjørende paa dette Spørgsmaal fra den ærede Forespørgers Side, da denne Sag meget ofte ad administrativt Vej har været Gjenstand for min Overveelse og Afgjørelse, og da jeg af Overbevisning gjerne har søgt saa meget som mulig at nærme mig til de Ansøuker, der vare udtalte fra Kjøbstadkommissionens Side netop i Retning af, at Kjøbstadkommunen kom til at indrette sit hele Skolevæsen saaledes som Kommunen selv ønskede det, dog med særlig Hensyn til, at den egentlige Hovedopgave for Kommunen som saadan var at sørge for en fri Borgerfolev. Hvor det viste sig, at dette Ønske var tilstede, har der fra min Side aldrig været reist nogen Indvending imod forøvrigt at gaa den Vej, som Kjøbstadkommunen selv ønskede. Det er i det Hele taget overensstemmende med min Ansøukelse ogsaa med Hensyn til de øvrige Steder, altsaa ogsaa paa Landet, at der med Hensyn til den hele Ordning af Skolevæsenet kan og bør tages et væsentligt Hensyn til Kommunens Ønsker i saadanne Tilfælde, hvor Afgjørelsen kommer til at ligge under Ministeriet, og at Afgjørelsen i mange Tilfælde helst maatte søfkes overdraget til Kommunen selv, hvor Talen var om derhenhørende Spørgsmaal. Det er mig uforklarligt, hvorledes den ærede Rigsdagsmand, der sidst talte, og den anden ærede Rigsdagsmand, jeg før sigtede til, kunne sige, at de ikke kunne finde Tegnet dertil i Lovforslaget. Jeg beder, at man vil læse Paragraferne i Lovforslaget igjennem fra §§ 6 og 7 og alle de følgende lige til § 26 som den sidste og se, om ikke netop alle disse Paragrafer indeholde, at det er Kommunen, som det er overdraget at tage Bestemmelse i den og den Henseende, den nederst stillede Kommune ved alle de almindelige Spørgsmaal og den øverst stillede, Skoleraadet, med Hensyn til Hovedspørgsmaalene, i det Mindste i mange kommunale Forhold, hvor man tidligere har været indskrænket dels ved lovbindingende Regler og Forbud imod at gaa ud over en vis Grænse og dels ved Nødvendigheden af at indhente ministerielt Samtykke, som netop er hævet ved § 26. Med Hensyn til Fortættelses-skolerne er Alt overladt til Kommunerne; det er altsaa umuligt at negte, at der i den Henseende er givet Frihed, men det er netop med Hensyn til Kommunens almindelige Skolevæsen ved de Punkter, som bleve fremhævede, navnlig af den ærede Taler lige over for mig (Clausen),

at der i Lovforslaget er ydet Kommunerne selv fuldstændig Frihed, og der vil ganske sikkert fra Ministeriets Side aldrig møde nogen Indsigelse imod den Ordning, som de maatte finde hensigtsmæssig. Det ærede Medlem fremhævede netop det Spørgsmaal: hvorledes stiller det sig, naar Kommunen ønsker flere Lærere, Hjælperlærere, Medhjælp og Medlærere til dem, der allerede have, eller naar den ønsker Bageskoler eller Smaa-skoler. Det er netop dette, som i § 6 er overladt til Kommunen. Jeg kan forstikke den ærede Rigsdagsmand om, at i den Henseende vil Kommunens egen Bestemmelsesret altid blive respekteret fra Ministeriets Side. I § 7 er der givet den samme fulde Myndighed uden nogen Kontrol til Kommunen ligeoverfor de private Skoler. For saa vidt der i Slutningen af Paragrafen er nævnt en Bestemmelse om Samtykke fra Indenrigsministeriets Side, saa har jeg jo forklaret, at dette blot var en Følge af, at den samme Bestemmelse indeholdes i den sidst vedtagne Kommunallov, og at jeg saaledes, da Sagen slet ikke vedrører mit Ministerium, ikke kunde finde Anledning til at fratage den, men at jeg i Øvrigt i Skolevæsenets Interesse ikke finder nogen Betænkelighed ved, at denne Bestemmelse om Samtykke fra Indenrigsministeriets Side maatte bortfalde. Jeg ser derfor virkelig ikke rettere, end at mit Svar omfatter saa bestemt, som det omtrent var muligt, begge de Punkter, der ere fremhævede af de ærede Herrer. Der blev af den Rigsdagsmand, jeg før omtalte, i Forespørgslen tillige hentydet til et andet Punkt, og det blev da knyttet til Forholdet til Lærerne i Skolerne. Det er et Punkt, der ingenlunde har været fremmed for mig; det gik nemlig ud paa, om det ikke kunde være ønskeligt, at Familien overhovedet, eller de Familier, som havde Børn i Skolerne, kunde faae den Indflydelse paa Valget, som nu er givet til Sogneraadene. Det er jo et Spørgsmaal, som jeg antager vistnok maa betragtes som tvivlsomt selv mellem de ærede Herrer. Jeg maa tilstaa, at jeg tænker mig, at det vilde være vanskeligt ogsaa her i Thinget at gaa ind paa en saadan Borttagelse eller Indskrænkning af den nu engang Sogneraadene givne Myndighed, men jeg kan bestemt tilføje, at det efter min Overbevisning vilde være ønskeligt, om Familierne selv kunde faae Indflydelse derpaa; jeg tror, at man vilde vinde fuld saa megen Interesse for at bringe Sagen til den bedst mulige Afgjørelse ved i alt Fald at tilstaa en Meddelagtighed i den Henseende fra Familiernes Side. Fra min Side skal dette ikke møde nogen Modstand, men der maatte naturligvis nærmere bestemmes, i hvilken Form og paa hvilken Maade denne Meddelagtighed skulde udøves. Jeg har imidlertid ikke kunnet opfatte det, som at det skulde ligge i den ærede Talers Forespørgsel, at man skulde udvide dette udover alle andre